

Libri
Respect pentru oameni și cărți

Dinastile Chinei

Introducere.....	4
Preistoria.....	5
Dinastia Xia (2100–1600 î.Hr.)	6
Dinastia Shang (1600–1027 î.Hr.)	7
Dinastia Zhou (1027–256 î.Hr.).....	8
Filosofia chineză (770–221 î.Hr.).....	9
Dinastia Qin (Ch'in) (221–206 î.Hr.).....	10
Dinastia Han (206 î.Hr.–220 d.Hr.)	11
Cele Trei Regate (220–280).....	12
Dinastia Jin (280–420).....	13
Dinastiile de Nord și de Sud (386–589)	14
Dinastia Sui (589–618)	15
Dinastia Tang (618–907)	16
Cinci Dinastii și Zece Regate (907–979)	17
Dinastia Song (960–1279).....	18
Dinastia Liao (916–1125)	19
Dinastia Yuan (1271–1368)	20
Dinastia Ming (1368–1644)	21
Dinastia Qing (1644–1911)	22
Glosar.....	23
Răspunsuri.....	24

introducere

Respect pentru oameni și cărti

Civilizația chineză este una dintre cele mai mari și mai vechi din lume, pe lângă cele din India, Mesopotamia și Egipt. Valea străvechiului Huang He (Fluviul Galben) a fost leagănul acestei civilizații care a lăsat moștenire numeroase invenții și filosofii ce au devenit parte integrantă a lumii moderne.

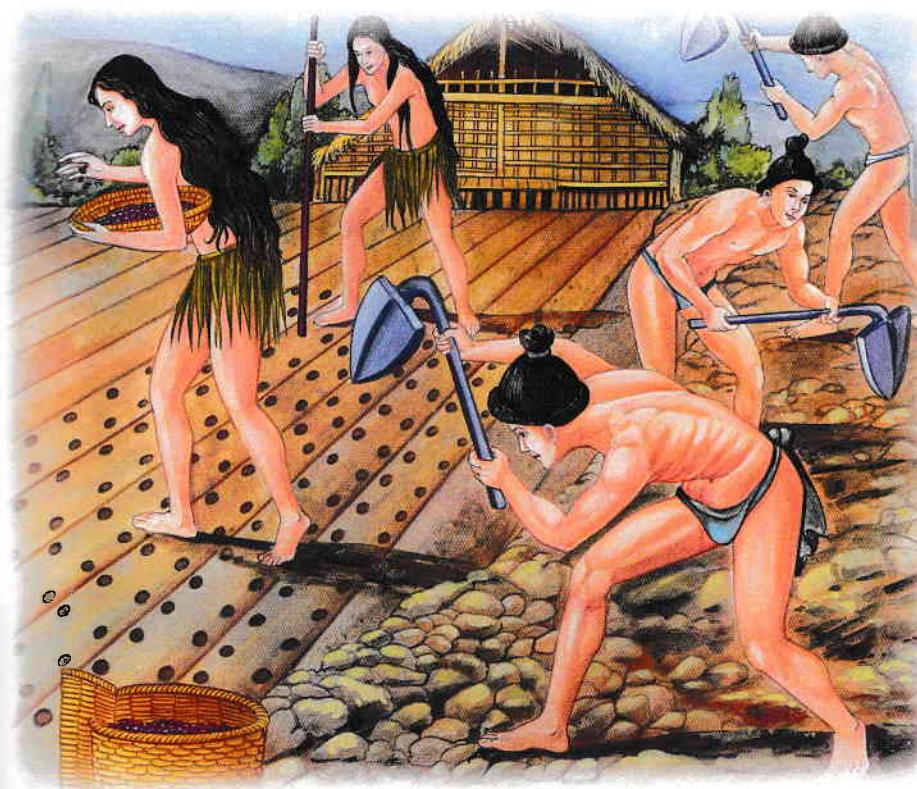
Istoria Chinei poate fi împărțită în trei perioade mari: prima perioadă (din preistorie până în anul 221 î.Hr.), a doua perioadă (din 221 î.Hr. până în jurul anului 589 d.Hr.) și a treia perioadă (din 589 d.Hr. până în 1911 d.Hr.). În timpul primei perioade, s-au dezvoltat limba chineză, sistemul politic, filosofia și tradițiile. În cea de-a doua perioadă, China s-a aflat la apogeul puterii sale politice, iar imperiul s-a extins rapid. În cea de-a treia perioadă, puterea imperială a Chinei a decăzut încetul cu încetul, iar după anul 1911 a luat ființă Republica Chineză.

Istoria civilizației chineze începe în neolicic, în jurul anului 10000 î.Hr. Primii cinci suverani chinezi, adică Împăratul Galben, Zhuanxu, Împăratul Ku, Împăratul Yao și Shun, au condus cele dintâi forme de organizare imperială acum circa 5.000 de ani.

Neolicic

În perioada neolicică, oamenii cultivau mei și au început să crească animale, pentru lapte și carne. De asemenea, au inventat moara, cu care măcinau cerealele, și au realizat unelte din piatră mai ascuțite, de forme mai regulate și mai ușor de folosit. În acea perioadă, ceramica era de culoare neagră, albă sau roșie, pictată cu imagini reprezentative pentru cele două culturi principale: Yangshao în munții din nordul și vestul Chinei și Longshan în câmpiiile din est. Ceramica avea forme geometrice, chipuri umane și imagini de animale, iar oamenii își înmormântau copiii în astfel de vase.

De refăcut!

- Unul dintre cele mai faimoase exemplare de Homo erectus, numit Omul din Pekin, a fost excavat între anii 1923-1927 în Beijing, China.
- Satul Peiligang a fost excavat în anul 1977 în districtul Xinzheng, din provincia Henan.

• Care era numele primului specimen uman descoperit?

Conducerea celor Cinci Suverani

Cei cinci mari împărați au fost aleși prin sistemul de abdicare (care presupunea alegerea liderilor pe baza competențelor acestora). În această perioadă nu au existat războaie, iar oamenii erau egali. Societatea se autointitula „Marea Armonie“. Sub conducerea acestor împărați, chinezii au învățat să construiască, să aprindă focul și să crească viermi de mătase pe care îi hrăneau cu frunze de dud. De asemenea, au învățat să ţeasă și să producă vase colorate de ceramică. În această perioadă au existat mai multe culturi, cum ar fi Banpo, Hemudu, Dawenkou, Peiligang și Longshan.

Dinastia Xia (2100-1600 î.Hr.)

Reprezentări artistice din dinastia Han

Dinastia Xia a fost prima din antichitatea chineză. Cu aceasta s-a terminat perioada primitivă și a început perioada societății împărțite pe clase. Conform documentelor istorice din China, respectiv *Însemnările Marelui Istoric*, *Istoria Clasică și Analele din Bambus*, Dinastia Xia a fost prima dinastie chineză, condusă de Da Yu. În acest timp au condus șaptesprezece suverani, mai ales în provincia sudică Shanxi și în provincia vestică Henan.

Istoria politică

Da Yu a fost ultimul conducător ales prin sistemul de abdicare. Shun, ultimul dintre cei Cinci Suverani, l-a ales pe Da Yu să conducă dinastia Xia. La rândul lui, acesta l-a ales pe Boyi ca urmaș. Dar fiul lui Da Yu, Qi, l-a ucis pe Boyi și astfel a luat sfârșit sistemul precedent. Qi s-a declarat suveran. Din această perioadă a început monarhia ereditară, iar cei cincisprezece fi ai lui Qi au condus dinastia după el.

De reținut!

- Da Yu i-a învățat pe oameni diferite metode de a controla inundațiile de pe Fluviul Galben.
- Vechiul calendar chinezesc, folosit încă pentru stabilirea datelor festivalurilor și a horoscopului, a fost creat în timpul dinastiei Xia.

Numiți unul dintre principalele izvoare ale istoriei chineze.

● Împăratul Jie, ultimul conducător din dinastia Xia

Trimisul Cerurilor

Poporul chinez credea că împăratul era „Trimisul Cerurilor“. Conform acestei credințe, conducătorul, întruchiparea dreptății și o persoană demnă de acest titlu, primea binecuvântarea cerurilor. Cât timp această binecuvântare se păstra suveranul rămânea pe tron și, când suveranul își pierdea mandatul, era înlocuit de o altă persoană care merita funcția.

Dinastia Shang [1600-1027 î.Hr.]

Pe la mijlocul Epocii Bronzului, împăratul Tang a inițiat dinastia Shang în provincia Henan aflată pe malurile Fluiului Galben, după ce l-a îndepărtat de la putere pe Jie, ultimul conducător tiranic al dinastiei Xia. Din dinastia Tang au făcut parte 31 de împărați, până ce ultimul dintre ei, Yin, a fost învins de armata lui Zhou în bătălia de la Muye.

Istoria politică

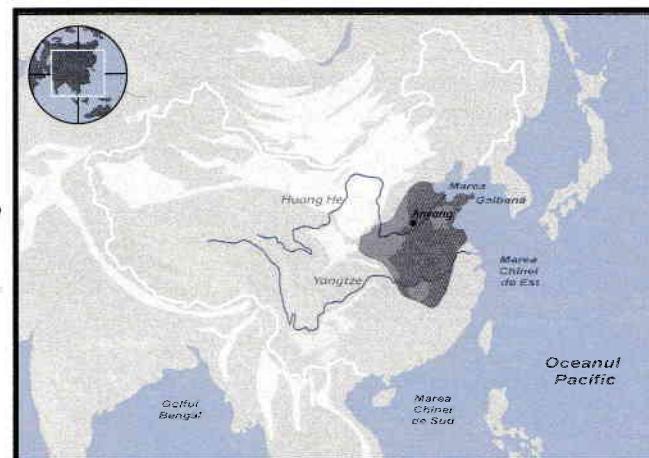
Împăratul conducea casta militarilor și numea conducătorii diferitelor teritorii în funcție de sprijinul pe care aceștia i-l acordau în timpul campaniilor militare.

După împărat, casta preoților avea cea mai mare putere, deoarece aceștia gestionau documentele guvernului și îi învățau religie pe oameni.

Evoluții majore

Primele documente ale istoriei chineze au fost create în această perioadă. Acestea sunt reprezentate de inscripții pe oase de animale și bucăți de carapace de broască țestoasă, numite oasele-oracol. În timpul acestei perioade au fost create mai mult de 3.000 de caractere ale scrierii chinezesti.

• Împăratul Tang

Agricultura și comerțul

În timpul dinastiei Shang s-a dezvoltat agricultura. Fermierii cultivau grâu, orz și mei și creșteau porci, câini, viermi de mătase, vite și oi. Chinezii au devenit adevenți maeștri ai artei bronzului și specialiști în diferite meșteșuguri. Evoluția agriculturii și meșteșugurilor a dus la o dezvoltare a schimburilor de bunuri în această perioadă.

• Cine a fost cel dintâi conducător al dinastiei Shang?

De refăță!

- Cel mai mare obiect de bronz din lume este cvadripodul Simuwu, un vas ritual pentru sacrificii care căntărește aproape 900 de kilograme și care aparține acestei perioade.
- În timpul dinastiei Shang au apărut instrumentele muzicale cum ar fi tobole, ocarina și talgerele din aramă.

Religia

Oamenii adorau zei ai naturii precum zeul ploii, zeul râului, zeul pământului etc. Cel mai important era zeul cerului, numit și T'ien (Paradisul). Oamenii își adorau și strămoșii, deoarece credeau că, după moarte, aceștia devineau zei.